

Kuntaliiton verotulojen ennustekehikko päivitetty - Koronavirus luo yhä epävarmuutta ennusteisiin

Veroennustekehikon päivitys perustuu eri ennustelaitosten viime aikojen ennusteisiin talouden kehityksestä ja koronakriisin vaikutuksista siihen. Muun muassa Vihriälän professoriryhmän 8.5. laadittu raportti on huomioitu. Arviot vaikutuksista talouskehitykseen riippuvat siitä, miten nopeasti talouden sulkutoimia voidaan lieventää. Talouden kasvun hidastuminen ja taantumien mahdollisuus on yhä todennäköisempää.

Kunnallisveroennuste

Kunnallisveroennusteen taustaoletuksena on, että BKT laskee reilu 7 % kuluvana vuonna ja kasvaa maltillisesti noin 1 % ensi vuonna. Ennusteessa on huomioitu toteutuneet verotilitykset toukokuuhun 2020 asti, Verohallinnon tiedot maksuunpantujen ennakkoerojen kehityksestä 2.4. sekä verovuoden 2020 veroprosentit, että lopulliset tiedot verovuoden 2018 verotuksesta. Myös lopulliset väestötiedot vuodelta 2019 on huomioitu. Tässä versiossa on lisäksi huomioitu palkkojen, eläkkeiden, työttömyysturvaetuuksien sekä muiden veronalaisten sosiaalietuuksien muutokset verovuodelle 2019 ja perustuvat Verohallinnon tulokehitystilaston tietoon (11.5.2020). Tilasto perustuu tulojen maksajilta saatuihin ilmoituksiin vuonna 2019 maksetuista suorituksista.

Veroennusteen suurimmat epävarmuudet liittyvät yhä koronavirukseen ja tämän vaikutuksiin kuntien verotuloihin. Vaikutukset näkyvät viiveellä kunnallisveron ja yhteisöveron heikompana tuottona. Osa tästä heikennyksestä tulisi työllisyyden, ja sitä kautta palkkasumman, aiemmin oletettua heikomman kehityksen ja yritysten oletettua heikomman kannattavuuden myötä. Kuluvan vuoden palkkasumman arviossa taustaoletuksena on, että akuutin kriisin kesto olisi reilu 4 kuukautta. Ensi vuoden palkkasumma kasvaa maltillisesti 1,8 % oletuksena, että lomautetut palavat töihin, mutta samalla tänä vuonna kasvanut työttömyys jäisi osittain pysyväksi. Työttömyysturvaetuuksien kasvavat kuluva vuonna arviolta noin 42 % lomautusten ja irtisanomisten takia. Myös elinkeinotoiminnan ansiotulot laskevat koronavirusepidemian takia.

Ansiotuloista tehtävien vähennysten osalta olemme palkkatulojen romahtamisen lisäksi huomioineet lisääntyneen etätyöskentelyn. Näin ollen tulonhankkimisvähennykset kasvaisivat hieman samalla kun matkakuluvähennys laskisi. Perusvähennyksessä, ansiotulovähennyksessä ja erityisesti työtulovähennyksessä olemme huomioineet lomautettujen laajan kirjon. Viimeisimpien tietojen mukaan lomautettujen piiriin kuuluisi tasaisesti joka ansiotuloluokkiin kuuluvia ihmisiä.

Tilitysennusteessa on huomioitu myös eduskunnalle annettu [HE 33/2020](#), joka koskee yritysten verojen maksujärjestelyn ehtoja, ja siihen liittyvien Verohallinnon menettelymuutosten vaikutukset. Muutosten arvioiduista vaikutuksista verotuloihin on saatu päivitettyä tietoa. Tällä perusteella kunnallisveron tilityksiä on alennettu normaalitilanteeseen nähden vajaalla 400 miljoonalla eurolla, yhteisöveroa 20 miljoonalla eurolla ja kiinteistövero 60 miljoonalla eurolla. Hallituksen esityksessä oletettiin näiden verojen kertyvän täysimääräisesti takaisin vuonna 2021, mutta ennusteessamme oletetaan näiden kertyvän yritysten tilanteen johdosta vain osittain. Menetyksiin liittyviä arvioita ja niihin liittyvien kompensatioiden määriä päivitetään todennäköisesti syksyn aikana.

Tälle vuodelle arvioitu aiempaa heikompi kehitys näkyy myös tulevien vuosien verotuloarvioiden tason alenemisena.

Yhteisö ja kiinteistöveroennuste

Yhteisöverossa koronaviruksen vaikutus alkoi näkymän huhtikuun tilityksistä alkaen. Yritykset ovat kahden kuukauden ajan voineet hakea alennusta ennakkoveroihin Verohallinnolta ilman erillistä selvitystä niiden tulokehityksestä. Tämän seurauksena kuluvan vuoden ennakot alenivat toukokuun tilityksissä 24 %:lla. Ennusteessa ennakoimme ennakoiden alenemisen hidastuvan, mutta kuitenkin jatkuvan, tulevina kuukausina. Ennakoimme maksuunpannun ja tilitettävän yhteisöveron laskevan tänä vuonna vajaa 30 %.

Aiempaan ennusteeseen verrattuna on alennettu kuluvan verovuoden yhteisöverotilityksiä ensi vuonna. Tämä tehtiin sen takia, että maksuunpannun veron määrää on alennettu eikä enää oleteta yritysten alentavan ennakoita suurissa määrin kaiken varalta, vaan suhteessa enemmän todelliseen muutokseen liittyen. Vuoden 2021 maksuunpantua veroa on alennettu uusien ennusteiden perusteella, mutta myös siksi, että tämän vuoden tappioiden ennakoidaan kasvavan ja siten vähentävän ensi vuoden verotettavia tuloja. Vuonna 2020 tapahtuvat muutokset yritysten maksuunpannuissa veroissa alkavat vaikuttamaan kuntakohtaisiin yhteisöveron jako-osuuksiin vuodesta 2022 alkaen.

Kuntakohtaiset veroennustekehikot, jotka ovat johdettu koko maan veroennusteesta lähetetään kuntiin myöhemmin tänään. Koko maata koskeva verotulojen ennustekehikko löytyy täällä:

<https://www.kuntaliitto.fi/talous/verotus/verotulojen-ennustaminen-verotulojen-ennustekehikko>

Valtiovarainministeriö julkaisee seuraavan talousennusteensa 16.6. jossa huomioidaan koronaviruksen viimeisimmät vaikutukset kuntatalouteen. Tämän yhteydessä julkaisemme myös seuraavan verotuloennusteen, jossa huomioidaan myös vuoden 2019 valmistuvan verotuksen ennakkotiedot.

Lisätietoja Kuntaliitossa antavat:

Jukka Hakola
kehittämispäällikkö, verotus
Puh. 09 771 2086
Jukka.Hakola@kuntaliitto.fi

Benjamin Strandberg
asiantuntija, verotus
Puh. 09 771 2082, 050 594 0603
Benjamin.Strandberg@kuntaliitto.fi